

Polska

Kto i gdzie inwestuje

2017-01-10 19:45:35

Stany Zjednoczone są największym pozaeuropejskim inwestorem w Polsce. Amerykańskie firmy często inwestują w Polsce poprzez kraje trzecie - np. Niderlandy, Luksemburg, Niemcy. Inwestorzy z USA angażują się w nowoczesne działy gospodarki. Zaangażowanie polskich firma za Atlantykiem jest znacznie mniejsze.

USA są największym inwestorem na świecie jako dawca i biorca kapitału. Z raportu Amerykańskiej Izby Handlowej w Polsce oraz firmy KPMG w Polsce wynika, że w całej Europie Stany Zjednoczone zainwestowały już około 2,5 bln dol. Z tego co najmniej 29 mld dol. trafiło do Europy Środkowo-Wschodniej.

źródło: Bank Światowy (styczeń 2015 r.)

USA w Polsce

Amerykańscy inwestorzy są obecni w Polsce od ponad 25 lat. Zgodnie z danymi Narodowego Banku Polskiego, stan bezpośrednich inwestycji zagranicznych ze Stanów Zjednoczonych w Polsce na koniec 2013 r. wyniósł 9,4 mld dol. Daje to USA miano 7. inwestora w Polsce, z 4,3-proc. udziałem w całkowitej wartości BIZ w Polsce (220,96 mld dol. na koniec 2013 r.). Wśród sześciu największych inwestorów znalazły się: Niemcy (37,8 mld dol.), Niderlandy (35,6 mld dol.), Francja (26,3 mld dol.), Luksemburg (21,3 mld dol.), Hiszpania (14,5 mld dol.), Włochy (12,7 mld dol.). Na koniec 2012 r. - zgodnie z danymi NBP - bezpośrednie inwestycje zagraniczne z USA w Polsce wyniosły 10,7 mld dol., a rok wcześniej 9,6 mld dol.

Rzeczywista wartość amerykańskiego kapitału w Polsce jest wyższa, niż wynika to ze statystyk. Amerykańska Izba Handlowa szacuje całkowitą wartość zaangażowania inwestycyjnego USA w Polsce na ok. 20-30 mld dol. i zatrudnienie ogółem ok. 180 tys. osób.

Amerykańska Izba Handlowa w Polsce oraz firma KPMG w Polsce w swoim raporcie podały, powołując się na dane U.S. Bureau of Economic Analysis, że wartość amerykańskich inwestycji bezpośrednich w 2012 roku w Polsce wyniosła 14 mld dol., a faktyczna wartość inwestycji amerykańskich sięga 91 mld zł. Według oficjalnych statystyk, które uwzględniają tylko inwestycje podmiotów zarejestrowanych w USA, skumulowana wartość bezpośrednich inwestycji amerykańskich w Polsce przekroczyła w 2012 roku 33 mld zł - podano. Autorzy raportu zaznaczyli, że znaczna część firm amerykańskich prowadzi inwestycje pośrednio, tj. poprzez spółki holdingowe spoza USA.

KPMG szacuje, że faktyczna wartość inwestycji amerykańskich w Polsce, po uwzględnieniu pośrednich inwestycji amerykańskich dokonywanych przez kraje trzecie, sięga 91 mld zł. Z raportu wynika, że w 2012 roku wartość skumulowanych bezpośrednich inwestycji w tym sektorze wyniosła około 26 mld zł, czyli 78 proc. inwestycji bezpośrednich z USA.

"Największą wartość mają inwestycje amerykańskie w działalność finansową i ubezpieczeniową (ponad 18 mld zł w 2012 roku) oraz handel hurtowy i detaliczny (ponad 4 mld zł w 2012 roku)" - czytamy w raporcie.

W ciągu 25 lat - jak podano w opracowaniu - Polska przyciągnęła inwestycje ponad 20 dużych międzynarodowych producentów motoryzacyjnych ze Stanów Zjednoczonych. Niemal wszyscy producenci z tej branży dokonali w Polsce licznych i znaczących reinwestycji. KPMG w Polsce szacuje, że producenci motoryzacyjni zatrudniają ponad 45 tys. osób i osiągają rocznie ponad 30 mld zł przychodu. Autorzy raportu podkreślili ponadto, że ponad dwie trzecie amerykańskich przedsiębiorstw dokonało w Polsce reinwestycji, czyli np. otworzyło kolejną filię, fabrykę czy centrum biznesowe lub badawczo-rozwojowe

Amerykańskie firmy były jednymi z pierwszych inwestorów zagranicznych, które zdecydowały się zainwestować w Polsce, stąd w pierwszych latach transformacji udział amerykańskich inwestycji w całości BIZ w Polsce był znacznie wyższy.

Dane amerykańskiego Biura Analiz Ekonomicznych (BEA), mówiące o inwestycjach amerykańskich firm w naszym kraju rzędu 14 mld dolarów, czynią Polskę celem inwestycyjnym numer jeden dla USA spośród wszystkich krajów Europy Środkowej i Wschodniej (łącznie z Rosją 14,0 mld dol. i Ukrainą 0,8 mld dol.). Udział Polski w skumulowanej wartości amerykańskich inwestycji za granicą wyniósł ok. 0,3 proc.

Według Głównego Urzędu Statystycznego, na koniec 2012 r. działało w Polsce blisko 800 spółek z udziałem kapitału USA, które zatrudniały w naszym kraju łącznie około 200 tys. osób, co czyni Stany Zjednoczone jednym z najważniejszych zagranicznych pracodawców. Co ciekawe większość firm z udziałem amerykańskiego kapitału to małe podmioty - 476 z nich zatrudniała do dziewięciu osób. Dla 131 firm z USA inwestycje w Polsce przekraczały 1 mln USD. Według sekcji PKD amerykańskie inwestycje są ulokowane głównie w: przetwórstwie przemysłowym (59 proc.), działalności finansowej i ubezpieczeniowej (12 proc.), w handlu i naprawach pojazdów samochodowych (10 proc.). Niemal 75 proc. amerykańskiego kapitału koncentruje się w województwach

mazowieckim i wielkopolskim.

Spośród ważniejszych decyzji inwestycyjnych USA w Polsce w ostatnich latach należy wymienić inwestycję Sikorsky Aircraft Corp. w PZL Mielec. Największe inwestycje przy wsparciu Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych (PAIiZ) to m.in.: Dell (ok. 200 mln euro), PGW (50 mln euro), Unicorn Chemical LLC (48 mln euro), Goodrich Landing (46 mln euro), Delphi (41 mln euro), 3M (42 mln euro), TRW (40 mln euro), Procter & Gamble (40 mln euro), AAM Holdings (39 mln euro), Johnson Controls (36 mln euro), Exide Technologies (35 mln euro), Cooper Standard (25 mln euro).

USA zainteresowane są tworzeniem centrów obsługujących procesy biznesowe (BPO) oraz ośrodków badawczo-rozwojowych (R&D) i technologicznych. Spółka Amazon ogłosiła otwarcie trzech centrów logistycznych w Polsce do roku 2015. USA zajmują aktualnie pierwsze miejsce pod względem obsługiwanych przez PAIiZ inwestycji według kraju pochodzenia. Na koniec lipca 2014 roku. PAIiZ obsługiwała 164 projekty wartości 3,1 mld euro, które miały stworzyć ok. 33,6 tys. miejsc pracy. Na firmy amerykańskie przypadało z tego 44 projektów wartości ok. 653 mln euro.

Szczególnie dużo amerykańskich inwestycji jest w branży nowoczesnych usług dla biznesu oraz branży badawczo-rozwojowej. Według danych Związku Liderów Sektora Usług Biznesowych ABSL, w 2014 roku działało w Polsce 156 centrów biznesowych i badawczo-rozwojowych z amerykańskim kapitałem, które zatrudniały razem ponad 46 tys. osób. Najwięcej osób (17,3 tys.) zatrudniają centra usług wspólnych (ang. Shared Services Center – SSC), co stanowi blisko 40 proc. ogólnego zatrudnienia w SSC w Polsce. Na drugim miejscu pod względem zatrudnienia są amerykańskie BPO i ITO, zatrudniające 15,6 tys. osób, czyli 28 proc. ogółu zatrudnienia w tych branżach.

W centrach B+R z amerykańskim kapitałem znalazło zatrudnienie 10,6 tys. osób, co stanowi blisko połowę personelu zatrudnionego we wszystkich zagranicznych centrach badawczo-rozwojowych w Polsce. Obecnie, aż co drugi pracownik zatrudniony w centrach badawczo-rozwojowych z zagranicznym kapitałem w Polsce pracuje dla firmy amerykańskiej – wynika ze wspomnianego raportu KPMG i Am Chamb.

Najwięksi amerykańscy inwestorzy w Polsce

Lp.	Spółka	Branża
1.	General Motors Manufacturing	Przemysł motoryzacyjny
2.	CMC Zawiercie S.A.	Metale, hutnictwo
3.	Bank Handlowy S.A. (Citi)	Bankowość
4.	Delphi Poland S.A.	Przemysł motoryzacyjny, części

Lp.	Spółka	Branża
5.	Procter & Gamble Polska Sp. z o.o.	Towary konsumpcyjne (FMCG)

Według PAIIZ, KPMG, AmCham

Polska w Stanach Zjednoczonych

Chociaż wartość polskich inwestycji w Stanach Zjednoczonych jest stosunkowo niewielka, od 2010 roku utrzymują się one na znacznie wyższym poziomie.

W 2012 roku polskie inwestycje w USA wyniosły 6,3 mld zł, co stanowiło 90 proc. krajowych inwestycji w regionie Ameryki Północnej i Środkowej. Z danych zebranych przez ambasadę RP w Waszyngtonie wynika, że w Stanach Zjednoczonych działa co najmniej 46 polskich firm, część z nich jednak jedynie poprzez swoje przedstawicielstwa lub biura handlowe. Znaczna część podmiotów, które zdecydowały się zainwestować w USA, prowadzi działalność w branży informatycznej i nowoczesnych technologii. Polskie firmy upodobały sobie przede wszystkim Kalifornię, Florydę, Nowy Jork, Georgię i Illinois.

Wśród firm, które mocniej zaznaczyły swoją obecność na amerykańskim rynku można wymienić m.in.

- KGHM, który kupując w 2012 roku kanadyjską firmę Quadra FNX, która posiada kopalnie nie tylko w Kanadzie, ale także w Stanach Zjednoczonych i Chile. Kopalnia w Arizonie (Carlota Mine) zajmuje się ługowaniem na hałdach, a w Nevadzie (Robinson Mine) odkrywkowym wydobyciem miedzi i złota
- Com.40 - firma specjalizująca się w produkcji mebli i artykułów dekoracyjnych, zarówno masowych, jak i premium weszła na rynek amerykański, otwierając fabrykę spółki córki. W 2009 roku była to trzecia co do wielkości zagraniczna inwestycja typu greenfield w Stanach Zjednoczonych. Budowa fabryki w stanie Wirginia pochłonęła ponad 30 mln dolarów, a w czasie następnych siedem lat miało w niej znaleźć zatrudnienie około 800 pracowników. Odbiorcą produktów z tego zakładu jest grupa IKEA
- Korona - jeden z największych na świecie producentów świec i dostawca marek własnych, tzw. private label dla międzynarodowych koncernów oraz jeden z największych producentów świec zapachowych w Europie. Do USA wchodzi w 2014 r. z zakładem produkcyjnym w stanie Virginia (Pulaski County). Planowana inwestycja rzędu 18 mln dol. oraz 170 miejsc pracy
- Selena - która specjalizuje się w produkcji chemii budowlanej, sprzedaje swoje towary na rynek amerykańskich od 2001 roku. W celu zwiększenia skali działalności w USA, w 2008 roku spółka otworzyła zakład produkcyjny w stanie Indiana, wytwarzający towary na rynek amerykański, kanadyjski i meksykański. Ze względu na poprawiające się wyniki finansowe w tamtejszym regionie firma zdecydowała się na poszerzenie oferty produktowej pod koniec 2013 roku
- Inglot - polski producent kosmetyków na wejście na rynek amerykański zdecydował się w 2009 roku - pierwszy punkt sprzedaży został otwarty w Nowym Jorku. Od tego czasu firma prowadziła w Stanach Zjednoczonych ekspansywną politykę. Obecnie Inglot posiada w USA już 31 punktów sprzedaży w ośmiu różnych stanach, z czego najwięcej znajduje się w Kalifornii
- AmRest - operator sieci restauracji. Po sprzedaży 102 restauracji Applebee's, wchodzi na rynek USA z

siecią Tagliatella właściciel włoskiej marki La Tagliatella od 2011 r. (89 restauracji), a w całym koszyku inwestycyjnym ok. 700 znaczący pracodawca na rynku amerykańskim

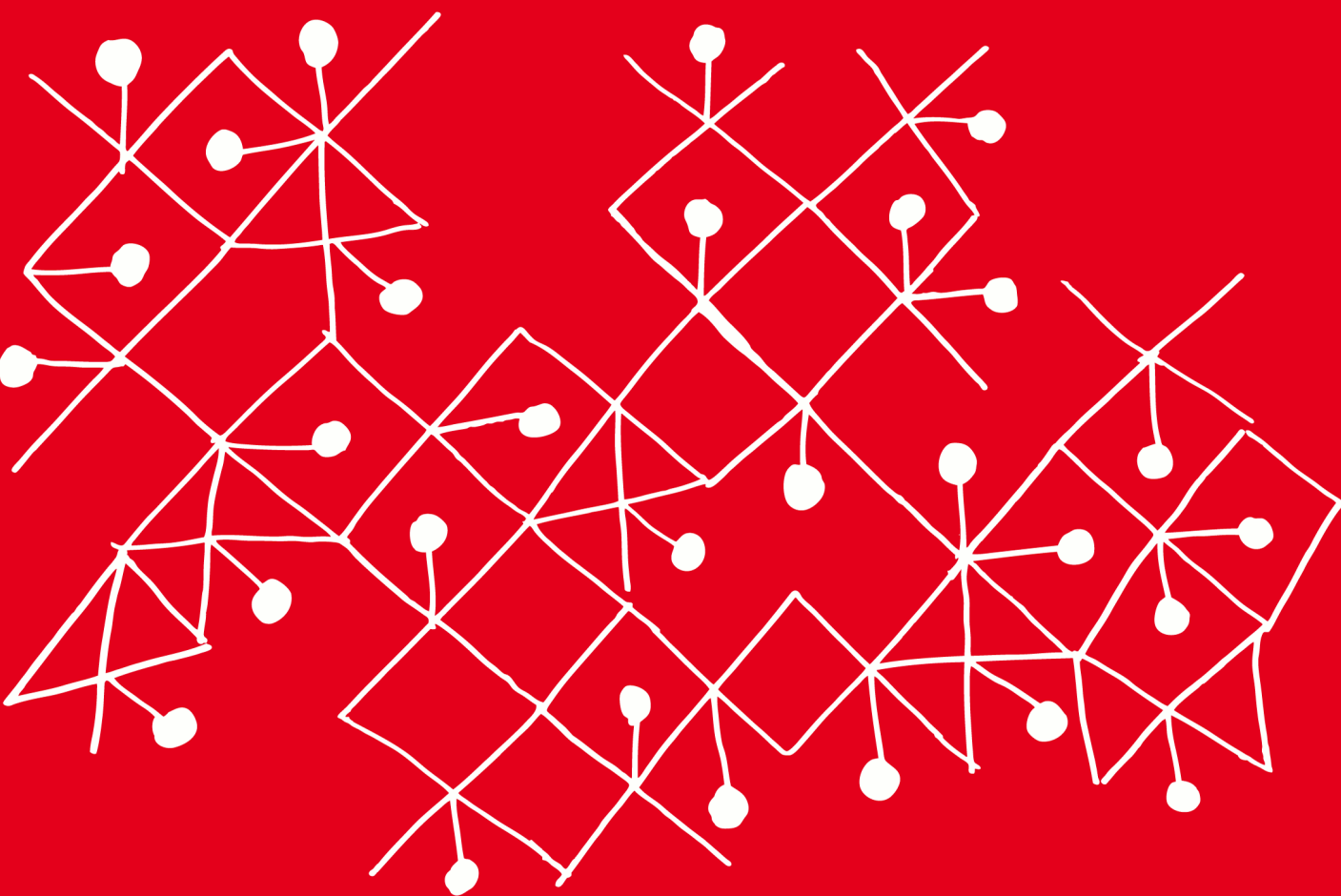
- HTL-STREFA - otworzyła w 2007 roku w Atlancie spółkę zależną w celu zwiększenia obecności w USA. W Atlancie firma posiada także linię do pakowania produktów oraz magazyn. Z Atlanty HTL-STREFA rozwija swój biznes w regionie obu Ameryk

Bariery

Mimo że stany Zjednoczone są postrzegane jako kraj na wskroś wolnorynkowy, w którym ceni się konkurencję, zagraniczni inwestorzy mogą podlegać ograniczeniom. Są one szczególnie widoczne w takich sektorach, jak przewozy morskie, energetyka i komunikacja. Oprócz tych sektorów, w różnych przepisach znajdują się postanowienia o preferencjach dla krajowych dostawców. Szczególnie istotne są ograniczenia w dostępie do sektora badawczo-rozwojowego (R&D). Uzasadnieniem dla ograniczenia są przede wszystkim względy bezpieczeństwa. Przykładem aktu prawnego regulującego te kwestie jest Foreign Investment and National Security Act (FISIA) z 2007 roku, zgodnie z którym prezydent Stanów Zjednoczonych jest uprawniony do dokładnego przeglądu zagranicznych nabyć, połączeń, przejęć lub inwestycji w USA, jeśli te przeglądy skutkują m.in. poniesieniem przez inwestora kosztów prawnych i ekonomicznych.

Dodatkowo, wiele aspektów amerykańskiego prawa podatkowego generuje dodatkowe trudności dla zagranicznych inwestorów. Są one głównie związane z wymaganiami odnośnie sprawozdawczości oraz warunków redukcji stawek. Można tu wręcz mówić o dyskryminacji, ponieważ w zakresie sprawozdawczości firmy narodowe i zagraniczni inwestorzy są traktowani nierówno system ulg podatkowych często bowiem preferuje podmioty krajowe.

Jako pewne utrudnienie można uznać obowiązek uzyskiwania przez obywateli polskich wiz wjazdowych do Stanów Zjednoczonych, co może być problemem w przypadku zatrudniania polskiego personelu w amerykańskiej filii. Należy jednak dodać, że w przypadkach przyjazdów biznesowych odmowy udzielania wiz są w praktyce.

INNOWACYJNA GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**MINISTERSTWO
ROZWOJU**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego